

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДОЛОГІЯ І МЕТОДИКА ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою
педагогіка вищої школи
(назва програми)
мова навчання українська

Слов'янськ – 2020 р.

Розробники:

Панасенко Елліна Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки вищої школи

Рецензенти:

Курінна С.М. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри дошкільної освіти та соціальної роботи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Мамічева О.В. – доктор психологічних наук, професор, декан факультету спеціальної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки вищої школи

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ Топольник Я.В.
(ПІБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«28» серпня 2020 р.

протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДОЛОГІЯ І МЕТОДИКА ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Назва

Кількість кредитів	4
Рік підготовки, семестр	1 1
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Панасенко Е.А. – професор кафедри педагогіки вищої школи, доктор педагогічних наук, професор
Контактна інформація	ellinapanasenko@ukr.net
Консультації	Кожну п'ятницю місяця, 13.00. – 14.00.
Анотація навчальної дисципліни	<p><i>Об'єкт вивчення</i> – процес науково-дослідної діяльності у галузі освіти.</p> <p><i>Предмет вивчення</i> – методологія, методи та методика науково-педагогічних досліджень.</p> <p>Навчальна дисципліна спрямована на розвиток методологічної культури, цілісної системи наукових знань щодо організації і проведення досліджень в галузі освіти (дисциплінарних та міждисциплінарних).</p>
Опис навчальної дисципліни	<p><i>Мета навчальної дисципліни:</i> формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти компетентностей, необхідних для вирішення завдань, пов'язаних з плануванням і проведенням наукових досліджень та втіленням їх результатів; розвиток особистості майбутнього науковця та його здатності до самореалізації в науково-дослідній діяльності.</p> <p><i>Програмні компетентності:</i></p> <p><i>Загальні компетентності (ЗК)</i></p> <p>ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p><i>Фахові компетентності (ФК)</i></p> <p>ФК 1. Здатність виявляти потенційні зв'язки освітньої теорії, освітньої політики та практики.</p> <p>ФК 3. Обізнаність з різними контекстами, у яких може відбуватися навчання.</p> <p>ФК 5. Розуміння цілей і особливостей освітніх систем.</p> <p>ФК 7. Здатність керувати освітніми практико орієнтованими проектами.</p> <p><i>Ключові слова:</i> наукове пізнання, метод, методологія, методологічний підхід, наукове дослідження, концепція дослідження, програма дослідження, магістерська робота, наукова стаття, тези, курсова робота, педагогічний експеримент, гіпотеза, академічна доброчесність.</p> <p><i>Очікувані результати навчання:</i></p> <p>ПРН 2. Уміти організовувати та проводити науково-педагогічне дослідження.</p> <p>ПРН 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати висновки.</p>

	<p>ПРН 6. Доступно та аргументовано представляти результати досліджень у письмовій та усній формах, брати участь у наукових дискусіях.</p> <p>ПРН 9. Здійснювати аналітичний пошук наукової інформації та оцінювати її за критеріями доцільності та достовірності.</p> <p><i>Матеріали та ресурси:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ дистанційний курс «Методологія і методика педагогічних досліджень» http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1690 ✓ мультимедійна апаратура, екран, проектор; ✓ бібліотечні фонди.
<p>Теми</p>	<p>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наука як форма суспільної свідомості. 2. Поняття про наукове дослідження. Сутність, особливості та види науково-педагогічних досліджень. 3. Етичні принципи здійснення науково-педагогічного дослідження. Академічна доброчесність. 4. Методологія науково-педагогічного дослідження. 5. Методологічні підходи у вивченні педагогічних явищ. 6. Планування науково-педагогічного дослідження. 7. Теоретичні методи науково-педагогічного дослідження. 8. Емпіричні методи науково-педагогічних досліджень. 9. Педагогічний експеримент. 10. Застосування методів математичної статистики у науково- педагогічному дослідженні. 11. Обґрунтування науково-педагогічного дослідження та оформлення його результатів. 12. Мова і стиль наукової роботи. 13. Організаційно-правові та технічні чинники академічної доброчесності у науковій політиці та дослідницькій роботі. 14. Плагіат, як спосіб порушення авторського права та крадіжки інтелектуальної власності. 15. Організація і методика роботи над магістерським дослідженням. 16. Сучасні вимоги до магістерської роботи. 17. Організація і методика роботи з джерелами. 18. Організація і методика роботи над курсовим дослідженням. 19. Апробація науково-педагогічного дослідження. 20. Виступ з науковим повідомленням.
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><i>Методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації:</i> словесні, наочні, практичні.</p> <p><i>Методи навчання за характером логіки пізнання:</i> аналітичний, індуктивний, дедуктивний, традуктивний.</p> <p><i>Методи навчання за рівнем самостійності розумової діяльності:</i> проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.</p> <p><i>Методи активні:</i> диспут, дискусія, мозкова атака, аналіз конкретних педагогічних ситуацій, рольові та ділові ігри, навчальні проекти.</p>
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p><i>Види роботи здобувачів</i> (реферати, анотації, рецензії; презентації результатів виконаних завдань; доповіді; тези; наукові статті; плани-проспекти магістерських робіт, програми педагогічних експериментів)</p>

	<p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); ✓ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; ✓ дотримання норм законодавства про авторське право; ✓ надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності. <p>За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.</p> <p>Нормативно-правове забезпечення: Положення про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів у "ДДПУ" http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни:</p> <p>Вивчення дисципліни дає можливість:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ опанувати концептуальними, методологічними, методичними знаннями науково-педагогічного дослідження; ✓ формувати здатності логічно будувати структуру науково-педагогічного дослідження, застосовувати відповідні методи його реалізації, ✓ здійснювати кількісно-якісне інтерпретування здобутих результатів; ✓ формувати вміння прогнозувати наукову діяльність, моделювати освітні явища і процеси, аналізувати тенденції їх розвитку; ✓ формувати творче, критичне, професійно-педагогічне мислення і діяльність за рахунок виконаних індивідуальних теоретичних і практичних завдань (проектів), які дозволяють моделювати дії щодо обґрунтування наукових пропозицій щодо логіки, структури педагогічного дослідження, методичного інструментарію; ✓ формувати вміння аналізувати міждисциплінарні явища й процеси, ✓ об'єктивно оцінювати сучасні наукові судження, генерувати оригінальні теоретичні конструкції, гіпотези; формувати вміння обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, використовувати інформаційні та комунікаційні технології у дослідницькій діяльності; ✓ сприяти визначенню шляхів безперервного професійного саморозвитку та самовдосконалення.

Панасенко Е.А.
 докт. пед. наук, професор

 підпис